WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA UCZNIÓW KLASY II
ROK SZKOLNY 2018/2019

EDUKACJA POLONISTYCZNA

Słuchanie

• Słuchanie wypowiedzi nauczyciela, innych uczniów, nagrań audycji i aktorów jako przykładów właściwego wysławiania się w języku ojczystym.
• Uważne słuchanie czytanych krótkich tekstów w celu zapamiętania, a następnie jak najwierniejszego odtworzenia ich treści.
• Słuchanie i wykonywanie poleceń.
• Odważne pytanie o znaczenie niezrozumiałych słów używanych przez nadawcę informacji.
• Zachowanie kultury słuchania – życzliwe nastawienie do mówiącego; uszanowanie wyrażanych przez niego poglądów; cierpliwe wysłuchanie wypowiedzi do końca.

Mówienie

• Rozmowy z nauczycielem i dziećmi, pobudzanie do stawiania pytań.
• Swobodne, samorzutne wypowiadanie się całymi zdaniami. Używanie zdań oznajmujących, pytających i rozkazujących; wypowiadanie własnego zdania w dyskusji.
• Dobieranie słów adekwatnych do rodzaju i intencji wypowiedzi: przeprosin, zaproszenia, pochwały, nagany, odmowy, nakazu.
• Opowiadanie treści obrazków i historyjek obrazkowych; nadawanie tytułów pojedynczym obrazkom i historyjkom jako wdrażanie do zwięzłego ujmowania treści.
• Opowiadanie własnymi słowami treści krótkich tekstów czytanek, baśni, legend.
• Układanie opowiadań twórczych, np. podawania innego zakończenia utworu, dalszych losów bohatera.
• Układanie zdań na temat różnych przedmiotów jako przygotowanie do opisu.
• Opisywanie przedmiotów z otoczenia lub przedstawionych na obrazku.
• Wygłaszanie z pamięci wierszy i krótkich fragmentów prozy.
• Dbałość o kulturę mówienia; dobieranie właściwych słów i zwrotów, odpowiedzialność za słowa; mówienie prawdy.

Czytanie

• Czytanie i rozumienie sensu uproszczonych rysunków, piktogramów, znaków informacyjnych i napisów; dalsze doskonalenie umiejętności poprawnego czytania głośnego, indywidualnego i zbiorowego.
• Czytanie całościowe wyrazów; płynne czytanie tekstów złożonych z krótkich zdań.
• Systematyczne wdrażanie do uwzględniania znaków przestankowych: kropki, przecinka, pytajnika i wykrzyknika.
• Umiejętne odczytywanie dialogów z podziałem na role.
• Ciche czytanie ze zrozumieniem.
• Oddawanie głosem nastroju wiersza.
• Wyszukiwanie w tekście podanych wyrazów, zwrotów, fragmentów zabawnych, smutnych.
• Czytanie z podziałem na role.
• Wspólne czytanie fragmentów lektur wybranych przez nauczyciela.
• Zachęcanie i wdrażanie do samodzielnego czytania lektur oraz czasopism dziecięcych.
• Zwracanie uwagi na higienę czytania (właściwa postawa, oświetlenie).

Pisanie

• Doskonalenie kształtu i czytelności pisma: poprawne łączenie liter w wyrazach, zachowanie proporcji liter wielkich i małych, rozmieszczanie liter i wyrazów w liniaturze; odstępy między wyrazami w zdaniu.
• Przepisywanie wyrazów i krótkich zdań; przepisywanie połączone z uzupełnianiem tekstu.
• Układanie wyrazów i zdań z rozsypanek sylabowych i wyrazowych.
• Pisanie z pamięci i ze słuchu wyrazów z określoną trudnością ortograficzną oraz krótkich tekstów, omówionych wcześniej na zajęciach.
• Zbiorowe i indywidualne układanie oraz zapisywanie zdań na dany temat.
• Zbiorowe i indywidualne redagowanie i pisanie życzeń oraz listów do innych dzieci.
• Zbiorowe redagowanie opowiadań na podstawie wydarzeń lub obrazów.

• Wspólne redagowanie i zapisywanie kilkuzdaniowych opowiadań.
• Indywidualne pisanie życzeń, listów i zaproszeń.
• Tworzenie i pisanie swobodnych tekstów.

Ortografia

• Utrwalanie pisowni wyrazów z dwuznakami oraz liter oznaczających spółgłoski miękkie (zmiękczenie przez kreskę oraz przez i).
• Pisanie wyrazów z ę i ą występujących w omawianych tekstach.
• Pisanie wyrazów z utratą dźwięczności na końcu wyrazu (sad, chleb).
• Pisownia wyrazów z ó i rz wymiennym; tworzenie rodziny wyrazów dla uzasadnienia ich pisowni.
• Pisownia wyrazów z ó i rz niewymiennym oraz wyrazów z h.
• Rozdzielna pisownia przyimka z rzeczownikiem.
• Utrwalenie pisowni wyrazów wielką literą; początek zdania, imiona, nazwiska, nazwy miast, państw.
• Pisownia najczęściej używanych skrótów: ulica – ul., numer – nr, strona – s., rok – r.
• Opanowanie alfabetu i praktyczne jego zastosowanie we wspólnym wyszukiwaniu wyrazów w słowniczku ortograficznym.

Kształcenie językowe

• Rozpoznawanie zdań pojedynczych: oznajmujących, pytających, rozkazujących.
• Rozpoznawanie liter, głosek i sylab w wyrazie; wyrazów w zdaniu, spółgłosek i samogłosek.
• Rzeczowniki jako nazwy osób, zwierząt, roślin i rzeczy; rodzaje rzeczownika: męski, żeński, nijaki oraz liczby rzeczownika: pojedyncza, mnoga.
• Czasowniki jako wyrazy oznaczające czynności; liczby czasownika: pojedyncza, mnoga.
• Zgodność form rzeczownika i czasownika w liczbie.

Wiedza o literaturze

• Wyodrębnianie w utworze literackim postaci, zdarzeń, miejsca i czasu akcji.
• Wspólne ustalenie kolejności wydarzeń; porządkowanie i uzupełnianie planu wydarzeń.
• Określanie nastroju utworu; wskazywanie w nim fragmentów humorystycznych, smutnych, budzących strach, wzruszających.
• Rozpoznawanie zwrotki w wierszu; rozpoznawanie i tworzenie rymów; dostrzeganie piękna i swoistości języka poezji.
• Wartościowanie postaci i zdarzeń w utworze.

Słownictwo

• Systematyczne wzbogacanie czynnego słownictwa dziecka; wprowadzanie nazw przedmiotów, ich cech, czynności oraz wyrazów oznaczających proste stosunki przestrzenne i czasowe w związku ze spostrzeżeniami dzieci.
• Wyjaśnianie niezrozumiałych dla dziecka wyrazów i zwrotów związanych z ćwiczeniami w mówieniu, pisaniu i czytaniu, zastępowanie ich innymi.
• Wyszukiwanie wyrazów o podobnym lub przeciwnym znaczeniu; tworzenie łatwych wyrazów pochodnych; wyrazy wieloznaczne, np. zamek.
• Poznawanie i rozumienie przysłów związanych z porami roku (np. *Kwiecień – plecień, bo przeplata trochę zimy, trochę lata.*) i z zachowaniem ludzi (np. *Prawdziwych przyjaciół poznajemy w biedzie*.).

Samokształcenie

• Próby samodzielnego zapisywania nowo poznanych wyrazów.
• Próby samodzielnego korzystania z różnych źródeł informacji, np. słownika ortograficznego.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Stosunki przestrzenne

• Utrwalanie umiejętności określania swojego usytuowania w przestrzeni.
• Określanie położenia przedmiotów względem obserwatora oraz względem innych obiektów.
• Doskonalenie umiejętności wyznaczania kierunków na kartce papieru i w przestrzeni: na lewo – na prawo, do przodu – do tyłu, na dół – do góry.

• Zapoznawanie z kierunkami pośrednimi, np. w górnym prawym rogu, z lewej strony w dolnym rogu.
• Ocenianie odległości między obiektami; mierzenie linijką niewielkich odległości.
• Używanie ze zrozumieniem przyimków, np.: *za*, *pod*, *nad*, *od*, *do wewnątrz*, *na zewnątrz*, *obok*, *w*, *zza*.
• Posługiwanie się pojęciami: *pion*, *poziom*, *skos*.
Cechy wielkościowe
• Porównywanie dwóch lub trzech przedmiotów według wybranej cechy: grubość, długość, szerokość, wysokość, ciężar, prędkość itp.
• Porządkowanie przedmiotów według wielkości od najmniejszego do największego i na odwrót.
• Porównywanie wielkości liczb i porządkowanie ich w ciągach rosnących lub malejących.
Rozumienie liczb i ich własności
Liczby w zakresie 100
• Poznawanie kolejnych liczb dwucyfrowych; zapisywanie liczb cyframi.
• Porównywanie liczb i porządkowanie ich w ustalonej kolejności rosnącej bądź malejącej.
• Utrwalanie rozumienia przez dziecko dziesiątkowego systemu zapisywania liczb; wskazywanie w liczbie cyfry dziesiątek i cyfry jedności.
Rozszerzenie zakresu liczbowego do 1000
• Zapisywanie liczb trzycyfrowych cyframi.
• Wskazywanie w liczbie trzycyfrowej cyfr: jedności, dziesiątek, setek.
• Porównywanie liczb; porządkowanie ich w ustalone ciągi liczbowe: rosnące, malejące.
Posługiwanie się liczbami
Działania na liczbach w zakresie 100
• Dodawanie (odejmowanie) liczby jednocyfrowej do (od) liczby dwucyfrowej bez przekroczenia progu dziesiątkowego, np. 20 + 4, 42 + 5, 68 + 2 oraz 23 – 3, 54 – 3, 60 – 5.
• Dodawanie (odejmowanie) liczby jednocyfrowej do (od) dwucyfrowej z przekroczeniem progu dziesiątkowego, np. 26 + 8, 81– 9.
• Dodawanie i odejmowanie liczb dwucyfrowych bez przekroczenia progu dziesiątkowego, np. 20 + 30, 21 + 30, 21 + 35 oraz 60 – 20, 42 – 30, 95 – 43.
• Dodawanie i odejmowanie liczb dwucyfrowych z przekroczeniem progu dziesiątkowego, np. 26 + 38, 42 – 15.
• Mnożenie i dzielenie liczb w zakresie tabliczki mnożenia do 50.
• Podkreślanie związku dodawania z odejmowaniem oraz mnożenia z dzieleniem; rozwiązywanie równań z niewiadomą w postaci okienka; ilustrowanie ich na grafach.
Działania na liczbach w zakresie 1000
• Wykonywanie czterech działań arytmetycznych na liczbach trzycyfrowych bez przekraczania progu dziesiątkowego.
Czytanie tekstów matematycznych
• Rozwiązywanie zadań tekstowych prostych i złożonych.
• Dokonywanie analizy treści zadań.
• Zapoznanie z różnymi metodami rozwiązywania zadań tekstowych.
• Przedstawianie struktury zadania tekstowego na rysunku schematycznym.
Pojęcia geometryczne
• Rozróżnianie figur z grupy wielokątów: trójkąty, czworokąty, pięciokąty, sześciokąty; czynnościowe badanie ich cech; dostrzeganie ich kształtów w otoczeniu; wyznaczanie ich na geoplanie.
• Wprowadzenie pojęć: trójkąt, kwadrat, prostokąt; badanie charakterystycznych cech tych figur; dostrzeganie cech wspólnych i cech różniących.
• Rysowanie odcinków o podanej długości; mierzenie długości wskazanych odcinków.
Stosowanie matematyki w sytuacjach życiowych
Zbiory
• Kształcenie umiejętności grupowania przedmiotów według jednej cechy, dwóch lub kilku cech.

• Tworzenie zbiorów przedmiotów zgodnie z podanym warunkiem; ustalanie warunku spełnianego przez elementy wskazanego zbioru.
• Tworzenie zbiorów liczb, np. zbiór liczb jednocyfrowych, zbiór liczb dwucyfrowych, zbiór liczb parzystych (w aktualnie realizowanym zakresie liczbowym).
• Stosowanie schematów Venna do obrazowania treści zadań tekstowych.
• Wykorzystanie szachów lub gier planszowych do rozwijania myślenia i rozumienia zasad.

Pomiary

Czas kalendarzowy

• Wymienianie nazw kolejnych dni tygodnia; kształcenie rozumienia, że tydzień to 7 dni; że upływ tygodnia można odliczać od dowolnego dnia, np. od środy do środy, od piątku do piątku, i zawsze wymienimy wszystkie dni tygodnia.
• Podawanie nazwy aktualnej pory roku.
• Wymienianie nazw kolejnych miesięcy; zapisywanie dat.
• Rozwiązywanie zadań na obliczanie upływu czasu kalendarzowego.

Czas zegarowy

• Odczytywanie z tarczy zegarowej pełnych godzin w systemie 12-godzinnym; używanie określeń: *piąta rano*, *piąta po południu*; *jedenasta w nocy* itp.
• Zapoznanie z pojęciem *minuty*; odczytywanie godzin i minut w systemie 12-godzinnym, np. *piętnaście minut po godzinie szóstej*, *za dwadzieścia minut godzina czwarta*.
• Wprowadzenie pojęć: *doba*, *godzina*, *minuta*, *kwadrans*.
• Dokonywanie prostych obliczeń zegarowych.

Długość

• Mierzenie długości różnych przedmiotów linijką, metrem krawieckim, stolarskim.
• Rysowanie i mierzenie długości odcinków.
• Porównywanie długości mierzonych odcinków.
• Wprowadzenie pojęcia *metr*.

Masa

• Ważenie na wadze szalkowej; odważniki 1 kg, 2 kg, 5 kg.
• Odważanie żądanej ilości towaru; dosypywanie, odsypywanie, doprowadzanie wagi do równowagi.
• Wprowadzenie pojęcia *dekagram*.
• Dokonywanie prostych obliczeń wagowych.

Pojemność

• Odmierzanie płynów naczyniami i używanie określeń: *litr*, *pół litra*, *ćwierć litra*.
• Proste obliczenia, w których występują pełne litry.

Temperatura

• Odczytywanie wskazań termometru zaokiennego i pokojowego.
• Obliczanie różnicy temperatur.

Obliczenia pieniężne

• Rozumienie siły nabywczej poszczególnych monet i banknotów.
• Rozwiązywanie zadań na różnorodne obliczenia pieniężne.
• Rozumienie pojęć: *cena*, *wartość zakupu*, *reszta*.

EDUKACJA SPOŁECZNA

Rozumienie środowiska społecznego

Dziecko jako jednostka społeczna

• Dostrzeganie swojej indywidualności w sferze:
—fizycznej – dostrzeganie podobieństw i różnic w wyglądzie ludzi i ich fizycznej sprawności;
—zmysłowej – zdobywanie umiejętności wykorzystywania zmysłów w poznawaniu świata; odczuwanie potrzeby ich doskonalenia;
—emocjonalnej – rozpoznawanie i nazywanie emocji wyrażanych przez siebie i przez innych ludzi; dostrzeganie, że sposób ich wyrażania może być przyjemny bądź nieprzyjemny; uczenie się właściwego reagowania emocjonalnego w przeżywanej sytuacji oraz właściwego reagowania na zachowania emocjonalne innych ludzi;

—intelektualnej – zdobywanie przeświadczenia, że umysł każdego człowieka to jego mądrość, jego wiedza; umysł należy ćwiczyć, doskonalić (rozwiązywanie zagadek, krzyżówek, zadań matematycznych, rebusów, układanie w odpowiedniej kolejności obrazków historyjki obrazkowej itp.).
• Poczucie własnej wartości – odkrywanie swoich możliwości w toku działania; nazywanie obszarów działania, w których dziecko czuje, że jest dobre bądź najlepsze z całego zespołu (np. *Jestem dobry / dobra w majsterkowaniu*; *Jestem najlepszy / najlepsza w rzucaniu piłką do celu*).
Dziecko jako członek rodziny
• Identyfikowanie się z rodziną i jej tradycjami – posługiwanie się swoim nazwiskiem; poznawanie imion i nazwisk dalszych krewnych; zapoznawanie się z historią rodziny; odczuwanie dumy z przynależności do rodziny; wskazywanie, z kogo i z czego odczuwa się dumę; chętne uczestniczenie w tradycjach i zwyczajach rodzinnych.
• Tworzenie życzliwych więzi rodzinnych:
—okazywanie miłości członkom rodziny; darzenie szacunkiem rodziców i dziadków;
—pamiętanie o uroczystościach rodzinnych, składaniu życzeń, wręczaniu upominków;
Dziecko jako członek społeczności szkolnej
• Dziecko jako uczeń:
—systematyczne poznawanie praw i obowiązków ucznia; pomaganie nauczycielowi w przygotowaniu pomocy dydaktycznych; sumienne pełnienie dyżurów w klasie; poszanowanie podręczników, przyborów szkolnych, sumienne wykonywanie powierzonych zadań edukacyjnych i organizacyjnych; odpowiednie zachowywanie się w klasie, w szatni, szkolnej świetlicy, bibliotece itp., poszanowanie wspólnego dobra;
—rozbudzanie ciekawości poznawczej i cierpliwości w dochodzeniu do wiedzy;
—traktowanie nauki szkolnej nie tylko jako obowiązku, ale także jako przyjemności;
—poznawanie, jak uczą się dzieci w innych krajach, w szczególności w kraju nauczanego języka;
—zdobywanie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji;
—uczenie się właściwego reagowania emocjonalnego na sukces lub porażkę.

Dziecko jako członek społeczności klasowej:

—staranie się o utrzymanie serdecznych stosunków z innymi dziećmi w klasie; okazywanie sobie życzliwości; uczenie się mówienia sobie miłych słów; wczuwanie się w przeżycia innych uczniów;
—przestrzeganie kulturalnego odnoszenia się do siebie nawzajem, stosowanie zwrotów grzecznościowych (*przepraszam*,*proszę*, *dziękuję*);
—dzielenie radości innych; gratulowanie koleżankom lub kolegom wygranej;
—sprawianie radości innym dzieciom, składanie im życzeń; właściwe odnoszenie się do dzieci niepełnosprawnych, dostrzeganie ich pozytywnych cech i zachowań;
—unikanie krzyku, kłótni i innych zachowań agresywnych w kontaktach z rówieśnikami;
—poszanowanie cudzej własności i wytworów pracy koleżanek lub kolegów, poszanowanie tajemnicy korespondencji (SMS, e-mail, list).
Orientacja w czasie historycznym
Wiedza o kraju ojczystym
• Poznawanie historii swojej rodziny.
• Rozumienie nazwy swego kraju, jego stolicy, barw, godła i hymnu narodowego; rozpoznawanie herbu Warszawy i swojego miasta.
• Zdobywanie wiedzy o przynależności do Unii Europejskiej.
• Poznawanie polskich legend i rocznic ważniejszych wydarzeń historycznych.
• Zdobywanie informacji o życiu wielkich Polaków, z których jesteśmy dumni.
• Uczestniczenie w świętach narodowych i innych ważnych dniach pamięci narodowej.
• Zapoznawanie z wybranymi zwyczajami i tradycjami polskimi.

EDUKACJA PRZYRODNICZA

Rozumienie środowiska przyrodniczego

JESIEŃ

—opieka nad roślinami i zwierzętami hodowanymi w kąciku przyrody;

• W ogrodzie lub na polu:

—rozróżnianie i podawanie nazw warzyw (marchew, pietruszka, burak, sałata, kapusta, cebula, kalafior, dynia, fasola, pomidor); wymienianie nazw ich części (korzeń, liście, łodyga, kwiat, owoc) oraz wskazywanie części jadalnych; różne sposoby przechowywania warzyw (suszenie, kiszenie, zamrażanie), przetwory (soki, sałatki, przeciery);

• W sadzie:

—rozpoznawanie i podawanie nazw drzew owocowych (jabłoń, grusza, śliwa, brzoskwinia) i krzewów owocowych (agrest,malina, porzeczka);

—sposoby zbierania i przechowywania owoców; higiena spożywania owoców; wartości odżywcze; sałatki owocowe; przetwory (kompoty, dżemy, soki); rola witamin w rozwoju organizmu;

—rozpoznawanie po liściach i owocach wybranych drzew liściastych (np. jarzębina, kasztanowiec, dąb, klon, brzoza,wierzba) oraz drzew iglastych (jodła, modrzew);

—opadanie liści z drzew liściastych – próba wyjaśnienia, dlaczego tak się dzieje;

—odlot ptaków (np. żurawi);

—poznanie kilku zwierząt żyjących w naturalnym środowisku: ich wyglądu, sposobu odżywiania i przygotowanie się do przetrwania zimy (wiewiórka, lis, zając, sarna, dzik, niedźwiedź, borsuk, kret, żaba); zagrożenia ze strony człowieka (kłusownictwo);

—zbieranie leśnych nasion i owoców w celu dokarmiania zwierząt zimą.

ZIMA

—odpoczynek przyrody; znaczenie pokrywy śnieżnej dla roślin i zwierząt; zmiany w wyglądzie zwierząt (gęstnienie sierści, zmiana jej koloru);

—konieczność dokarmiania zwierząt (sarny, jelenie, dziki, zające); poznawanie zwierząt chronionych;

—systematyczne dokarmianie ptaków; rozpoznawanie ptaków gromadzących się w miejscach dokarmiania (sikora, wróbel, kruk, sroka, wrona, gil).

WIOSNA

—prowadzenie kalendarza pogody;

• W klasowym kąciku przyrody:

—wysiewanie nasion do skrzynek; pielęgnowanie i obserwowanie ich kiełkowania i wzrostu; założenie hodowli fasoli i obserwowanie jej rozwoju od nasiona do nasiona;

• W ogrodzie lub na polu:

—rozpoznawanie nasion warzyw (marchew, ogórek, dynia, burak, fasola itp.);

—obserwowanie wyglądu i zachowania zwierząt, takich jak: mrówka, dżdżownica, pszczoła, osa, trzmiel, motyl;

—podawanie nazw krzewów ozdobnych (bez, forsycja, jaśmin itp.);

—wiosenne prace w polu: orka, siew.

• W sadzie:

—prace pielęgnacyjne w sadzie;

—zapoznanie się ze sposobem, w jaki pszczoły wytwarzają miód.

• W parku lub w lesie:

—wiosenne rośliny kwiatowe (przebiśnieg, zawilec, fiołek, konwalia); poznawanie roślin chronionych;

—powrót ptaków, zakładanie gniazd, opieka nad pisklętami;

—ochrona lasów, szkółki leśne.

• Na łące:

—zapoznawanie z roślinami łąkowymi: bratek polny, jaskier, mniszek lekarski, stokrotka, koniczyna;

—zwierzęta spotykane na łące: zając, mysz, liczne owady, niektóre ptaki;

—łąka jako miejsce wypasania roślinożernych zwierząt hodowlanych: krowy, kozy, owcy, konia.

• W gospodarstwie wiejskim:
—zwierzęta hodowane przez człowieka (ssaki: krowa, owca, koza, koń, świnia, królik; nazwa i wygląd zwierząt dorosłych i młodych; sposób poruszania się i odżywiania; rozpoznawanie głosów wydawanych przez te zwierzęta; ptactwo domowe: kura, gęś, kaczka, indyk; sposób odżywiania się zwierząt; ich znaczenie dla człowieka; wartość odżywcza mięsa, jajek).

Funkcje życiowe człowieka – ochrona zdrowia, bezpieczeństwo i odpoczynek
Dbanie o zdrowie i schludny wygląd
• Odżywianie: poznawanie sposobów zabezpieczania pokarmów przed zepsuciem; poznawanie szkodliwych dla zdrowia produktów (przeterminowane przetwory, niedojrzałe owoce, trujące grzyby i trujące rośliny); zdobywanie umiejętności kulturalnego zachowania się podczas spożywania posiłków.
• Higiena osobista: rozumienie konieczności częstego mycia rąk w ciągu dnia; wyrobienie nawyku mycia zębów po każdym posiłku; dbanie o czystość paznokci i włosów; prawidłowe korzystanie z przyborów do mycia, urządzeń sanitarnych i utrzymywanie ich w czystości; utrzymywanie porządku wokół siebie.
Bezpieczeństwo
• Bezwarunkowe przestrzeganie zasad bezpieczeństwa obowiązujących w klasie i w szkole.
• Zakaz prowokowania sytuacji zagrażających bezpieczeństwu podczas zabaw, na przerwach, na zajęciach z wychowania technicznego, fizycznego.
• Przestrzeganie zakazu zabaw w miejscach niedozwolonych.
• Rozumienie zakazu zbliżania się do nieznanych zwierząt.
• Rozumienie potrzeby zachowania ostrożności w kontaktach z osobami obcymi; bezpieczeństwo w internecie.
• Świadome przestrzeganie zasad ruchu drogowego dla pieszych.
• Radzenie sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu; powiadamianie odpowiednich instytucji o wypadkach i zagrożeniach (pożar, powódź, susza, trąba powietrzna), ważne telefony i inne sposoby zawiadamiania o zagrożeniach i wypadkach.
Odpoczynek
• Rozumienie znaczenia ruchu dla rozwoju organizmu; uprawianie wybranych sportów letnich i zimowych, np.: jazda na sankach, łyżwach, deskorolce, rowerze, gra w piłkę; rozumienie potrzeby odpowiedniej ilości snu.
• Realizowanie swoich zainteresowań i pasji; zachowanie odpowiedniej postawy podczas oglądania programów telewizyjnych oraz pracy i zabawy przy komputerze.
Rozumienie przestrzeni geograficznej
Poznawanie swojej miejscowości, swojego regionu i kraju
• Znajomość nazwy swojej miejscowości, ulicy; poznawanie historii i związanych z nimi legend oraz faktów.
• Wskazanie w najbliższej okolicy ciekawych obiektów, zabytków, rezerwatów przyrody, skansenów.
• Poznawanie tradycji, obyczajów i obrzędów regionalnych; odróżnianie ludowych motywów swojego regionu; w miarę możliwości uczestniczenie w obrzędach związanych ze świętami, witaniem i żegnaniem pór roku itp.
• Wskazanie ważniejszych urzędów, zakładów usługowych; szanowanie wytworów ludzkiej pracy.
• Praca zawodowa ludzi w swojej miejscowości, swoim regionie, na wsi i w mieście.

EDUKACJA PLASTYCZNA
Percepcja sztuki – odbiór wypowiedzi i wykorzystywanie informacji
• Utrwalenie kształtów poznanych w klasie 1 oraz poznanie nowych: wypukłego, wklęsłego, owalnego, spiczastego, wydłużonego, sercowatego.
• Rodzaje faktur: puszysta, miękka, gładka, kosmata; łączenie faktur podobnych i kontrastowych.

• Stopniowanie wielkości składowych, np. większy od..., ale mniejszy od...; największy – najmniejszy; określanie wielkości i proporcji kilku osób;
• Usytuowanie obiektów w przestrzeni: na środku kartki, wysoko, na dole, na lewo, od prawej strony; stojący, siedzący, leżący, jadący, biegnący, fruwający, klęczący, pochylony nad…
• Oddalenie obiektów: dalej niż..., bliżej tego..., tak samo daleko jak…
• Rozróżnianie barw: biała, czarna, szara, szarobrunatna, czerwona, niebieskoszara, zielonoszara; barwy ciepłe: różowa, czerwona, pomarańczowa; barwy zimne: niebieska, zielona, szarozielona, niebieskozielona.
• Wyróżnianie rytmów: miarowość kształtu, barwy, oddalenia.
• Dostrzeganie wyżej wymienionych obiektów obserwacji w przedmiotach, postaciach ludzi, zwierząt, w wytworach ludowych.
• Oglądanie dzieł sztuki, wyróżnianie w obrazie różnego rodzaju linii i próba uzasadniania ich obecności w tym właśnie miejscu; określanie ich wpływu na atmosferę dzieła, np. *Tam ruch i niepokój, a tu cisza, pogoda, spokój…;* próba uchwycenia znaczenia kolorystyki w obrazie.
Ekspresja przez sztukę – tworzenie wypowiedzi
Rysunek
• Rysowanie ołówkiem, kredkami świecowymi, patykiem na podkładzie z klejówki, lawowanie tuszem, rysowanie świecą lub kredą na czarnym tle.
• Rysowanie z wyobraźni, z pamięci, z pokazu.
• Rysowanie pojedynczych przedmiotów, zwierząt, roślin, postaci, zjawisk.
• Rysowanie scen związanych z własnymi przeżyciami oraz z treścią znanych dziecku tekstów literackich.
• Wyznaczanie linią konturów postaci i przedmiotów.
• Przedstawianie ruchu za pomocą kreski.
• Tworzenie abstrakcyjnych układów za pomocą linii.
Malarstwo
• Używanie pędzla szczecinowego płaskiego i farb kryjących (plakatówki, tempery, farby klejowej).
• Malowanie barwnych plam; dopatrywanie się rozmaitych fantastycznych stworów w plamach rozlanej na kartce farby;
tworzenie plam symetrycznych poprzez zginanie kartki.
• Wykonywanie prac o tematyce abstrakcyjnej z wykorzystaniem zestawu różnorodnych plam.
• Poznawanie i podawanie nazw barw podstawowych: czerwona – żółta – niebieska; tworzenie barw pochodnych.
• Eksperymentowanie w przedstawianiu tych samych przedmiotów raz w kolorze, raz w tonacji biało-czarnej, aby określić wpływ koloru na jakość dzieła.
• Przedstawianie wydarzeń realnych i fantastycznych.
• Przedstawianie scen inspirowanych przez przeżycia, marzenia, pory roku, opowiadania, utwory literackie, oglądane filmy itp.; dbałość o zagospodarowanie całej płaszczyzny kartki.
Kształtowanie wytworów płaskich i przestrzennych
• Wykonywanie papierowych wycinanek i wydzieranek.
• Wykonywanie wytworów z materiałów przyrodniczych (kasztanów, żołędzi, szyszek, patyków, trawy, jarzębiny itp.).
• Lepienie z gliny, masy solnej, plasteliny, modeliny.
• Wykonywanie przedmiotów użytecznych: kukiełek, maskotek, ozdób, ubiorów dla lalek.
Recepcja sztuki – analiza i interpretacja wytworów kultury
• Zapoznanie z dziedzinami sztuk plastycznych oraz ich wykonawcami i dziełami:
—architektura – architekt – rysunek projektu, makieta;
—malarstwo – malarz – obraz;
—rzeźba – rzeźbiarz – rzeźba;
—scenografia – scenograf – rysunek projektu dekoracji sceny i kostiumu aktora.
• Zapoznawanie z funkcją dzieł plastycznych:
—architektura: przemysłowa, mieszkaniowa, użyteczności publicznej;
—malarstwo: portret, krajobraz, martwa natura, scena rodzajowa;

—rzeźba: pomnik, medal, moneta;
—symetria jednoosiowa w układzie elementów na płaszczyźnie i w przestrzeni;
—zasady kompozycji otwartej i zamkniętej.

EDUKACJA TECHNICZNA

Planowanie i organizacja pracy podczas montażu wytworów technicznych

• Sprecyzowanie zadania do wykonania.
• Zgromadzenie odpowiednio dobranego materiału i potrzebnych narzędzi.
• Odpowiednie przygotowanie miejsca pracy.
• Ustalenie kolejności wykonywanych czynności (mierzenie, wycinanie, klejenie, ozdabianie itp.).
• Wykonanie zaplanowanych wytworów z pojedynczych materiałów (wycinanki, ozdoby choinkowe), z gotowych elementów (modele do sklejania).
• Oszczędne gospodarowanie materiałami.
• Dbanie o ład i porządek w miejscu pracy.
• Wykazywanie twórczej inwencji podczas tworzenia swojego dzieła.

Znajomość własności różnych materiałów

Rozróżnianie materiałów przydatnych do majsterkowania:

• przyrodnicze (trawy, owoce i nasiona roślin, patyki, kamyki itp.);
• drewniane deseczki, płyty paździerzowe;
• papiernicze (papier biały, kolorowy, szary, gazetowy, śniadaniowy; karton, tektura, bibułka gładka, karbowana);
• tworzywa sztuczne, plastikowe opakowania po produktach spożywczych.

Zapoznawanie z cechami wybranych materiałów

• Zapoznawanie z właściwościami materiałów: miękki – twardy, gładki – chropowaty, giętki – łamliwy, lśniący – matowy.

Zdobywanie doświadczeń w dobieraniu materiałów adekwatnych do wykonania zaplanowanego wytworu

Stosowanie narzędzi i obsługa urządzeń technicznych

• Zdobywanie wprawy w posługiwaniu się takimi narzędziami, jak: nóż, nożyczki, kolec, igła, naparstek, zszywacz biurowy, dziurkacz, wkrętak, młotek, szczypce do drutu; określanie funkcji poszczególnych narzędzi (do cięcia, do szycia, do sklejania,do zbijania itp.).
• Poznawanie sposobów łączenia materiałów: zszywanie, sklejanie, zbijanie, spinanie, zaginanie.
• Kształcenie dbałości o narzędzia – przechowywanie ich w odpowiednim miejscu, utrzymywanie w czystości, wykonywanie prostych zabiegów konserwacyjnych.
• Zdobywanie umiejętności radzenia sobie w przypadku drobnych skaleczeń.

Bezpieczne korzystanie z domowych urządzeń technicznych

• Zapoznanie z budową miksera, suszarki, lodówki; wskazywanie części składowych i określanie ich roli;
• Zapoznawanie z zasadami bezpiecznego korzystania z urządzeń, szczególnie elektrycznych; wskazywanie zagrożeń wynikających z niewłaściwego ich użytkowania.

Budzenie zainteresowania techniką

• Zapoznawanie z historią wybranych wynalazków, np. od pióra gęsiego do długopisu; od łuczywa do żarówki.
• Zapoznawanie z rodzajami maszyn i urządzeń: transportowych (samochody, samoloty, helikoptery, statki, łodzie), wytwórczych (narzędzia i przyrządy), informatycznych (telefon, komputer, MP3).
• Zapoznawanie z rodzajami budowli: domy mieszkalne, fabryki, biurowce, wieże itp.
• Zapoznawanie z wybranymi zawodami, głównie związanymi z techniką.

EDUKACJA MUZYCZNA

Percepcja muzyki – słuchanie

• Percepcja elementów muzyki

—Słuchanie ciszy; rozpoznawanie i naśladowanie głosów z otoczenia.

—Słuchanie muzyki instrumentalnej na żywo – utworów śpiewanych i granych przez nauczyciela.

—Rozpoznawanie brzmienia instrumentów niemelodycznych i melodycznych (fletu, fortepianu, skrzypiec); zapoznanie z elementarną budową tych instrumentów.

—Wyróżnianie w melodii i rytmie powtórzeń, kontrastów.

—Pokazywanie linii melodycznej ręką.

—Rozpoznawanie głosów ludzkich: sopran i bas.

• Percepcja utworów muzycznych

—Słuchanie muzyki odtwarzanej mechanicznie (płyta CD, audycja TV, nagranie z internetu, smartfonu czy MP3).

—Udział w koncertach muzycznych; zdobywanie kultury słuchania muzyki i właściwego zachowania się podczas koncertu.

Ekspresja muzyczna – śpiew

• Rytmiczne recytowanie tekstów poprawne fonetycznie i zróżnicowane pod względem tempa, dynamiki, artykulacji, intonacji i barwy głosu.

• Kształcenie głosu, zwracanie uwagi na poprawną i swobodną postawę podczas śpiewu; regulowanie oddechu; śpiewanie poznanych piosenek na zgłoskach *la, lo, lu, na* celem rozluźnienia stawów żuchwowych.

• Zbiorowe i indywidualne śpiewanie piosenek jednogłosowych w skali c/1 – d/2.

• Wyszukiwanie w utworach powtarzających się fragmentów melodii.

Improwizacja ruchowa – rytmika i taniec

Ruch z muzyką

• Zabawy bieżne, szybkie reagowanie na różne sygnały muzyczne; rozplanowanie ruchu w przestrzeni krokami wyznaczonymi przez rytm.

• Realizowanie ruchem wartości nut: półnuty, ćwierćnuty, ósemki, pauzy ćwierćnutowej.

• Zabawy ze śpiewem; inscenizowanie piosenek, tańce regionalne (krakowiak).

Tworzenie rytmu

• Wypowiadanie krótkich tekstów ze zmianą tempa, dynamiki, artykulacji i intonacji głosu.

• Recytowanie rytmiczne sylab, słów, zdań.

• Powtarzanie tematów rytmicznych w formie echa: klaskanie, stukanie, recytacja, ruch, gra na instrumentach.

Tworzenie melodii

• Swobodne improwizowanie na temat, np. zabawy zimowe, owady w sadzie; improwizacje wokalne do krótkich, prostych wierszowanek, przysłów.

• Improwizowanie melodii na dzwonkach i innych instrumentach.

Improwizowanie ruchu

• Swobodne interpretowanie ruchem piosenek i utworów instrumentalnych.

• Charakteryzowanie postaci, zwierząt, zdarzeń za pomocą ruchu ilustrowanego muzyką.

Tworzenie form muzycznych

• Tworzenie muzycznych ilustracji do wierszy i opowiadań.

• Rysowanie i malowanie ilustracji do słuchanej melodii, piosenki.

• Tworzenie własnych układów tanecznych do utworu muzycznego.

Nauka wybranych tańców ludowych

Gra na instrumentach

• Wydobywanie dźwięków z przedmiotów: klocków, papieru, pudełek, folii, butelek szklanych, plastikowych.

• Akompaniament do piosenek i zabaw ruchowych z zastosowaniem naturalnych efektów akustycznych: tupania, klaskania, pstrykania, uderzania o uda.

• Granie na instrumentach perkusyjnych, niemelodycznych: grzechotce, bębenku, trójkącie, tamburynie, kołatce, kastanietach.

• Granie fragmentów piosenek lub całych prostych melodii.
• Akompaniament do śpiewu, stosowanie gestów dźwiękotwórczych, np. klaskania, tupania, pstrykania, uderzania o uda.
Zapisywanie dźwięków
• Wyjaśnianie różnych formy zapisu dźwięków muzyki, np. nagranie za pomocą komputera, dyktafonu, telefonu, tabletu lub zapis za pomocą notacji muzycznej.
• Korzystanie z wybranego zapisu melodii w czasie gry na instrumencie: dzwonkach, ksylofonie, flecie podłużnym, flażolecie
– fleciku polskim.

EDUKACJA SPOŁECZNA
• Uczciwość:
—mówienie prawdy, co naprawdę się zdarzyło, co naprawdę czuję;
—odwaga w przyznaniu się do popełnienia nieodpowiedniego czynu;
—szanowanie cudzej własności; nieprzywłaszczanie cudzej własności; oddawanie znalezionych rzeczy.
• Szczęście:
—wewnętrzne doznawanie radości, miłości i spokoju; możność wyrażania ich słowami, gestami, rysunkiem;
—świadomość, że jest się kochanym przez najbliższych członków rodziny, lubianym przez nauczycieli, przez przyjaciół;
—przeżywanie radości z innymi; sprawianie radości innym; dzielenie się z innymi; życzenie im tego, co dla nich najlepsze;
• Współdziałanie:
—wspólna zabawa; przestrzeganie obowiązujących reguł; odpowiednia reakcja na sukces i porażkę; fory dla słabszych;
odpowiedzialność za wspólną wygraną w wyścigach zespołów;

—wspólna praca; jasne określenie roli każdego uczestnika zespołu; okazywanie życzliwości i docenianie wysiłku uczniów
współdziałających w zespole; umiejętne podporządkowanie się, a czasem rezygnacja ze swoich ambicji dla dobra wspólnie
wykonywanego dzieła;
—kulturalne porozumiewanie się z członkami zespołu; unikanie konfliktów; osiąganie wspólnego celu nie może odbywać
się za pomocą krzywdzenia innych.
• Cierpliwość w dochodzeniu do celu i w kontaktach z innymi rozumiana jako:
—cierpliwe czekanie na swoją kolejkę; na nagrodę;
—cierpliwe doprowadzanie do końca wykonywanego zadania;
—cierpliwe wykonywanie żmudnej czynności;
—cierpliwe wysłuchanie słów innych.
Stosowanie poznanych zasad
• Poszanowanie godności każdej osoby ludzkiej i wyrażanie jej w sposób werbalny i niewerbalny.
• Uwzględnianie dobra innych osób.
• Wchodzenie w relacje z rówieśnikami, nauczycielami, z jednoczesnym poszanowaniem tego, co jest wartością dla innych i dla dziecka.
• Przestrzeganie norm obowiązujących we wspólnotach (rodzina, klasa, szkoła).
• Naśladowanie pozytywnych zachowań bohaterów tekstów literackich i filmów.
• Uczciwe postępowanie wobec innych dzieci i nauczycieli, trenerów; mówienie prawdy, unikanie kłamstw.
• Zgodna współpraca w zespole koleżeńskim.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Higiena osobista i zdrowie

• Utrzymywanie w czystości rąk i całego ciała, przebieranie się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonywanie
tych czynności samodzielnie i w stosownym momencie.

• Dostosowywanie stroju do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu
i w pomieszczeniu.

• Wyjaśnianie znaczenia ruchu w procesie utrzymania zdrowia.

• Stosowanie rozgrzewki przed wykonywaniem ćwiczeń fizycznych.

• Świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń.

• Wykazywanie zrozumienia, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej; akceptowanie sytuacji
dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu.

Zabawy i gry ruchowe

• Zabawy orientacyjno-porządkowe.

• Zabawy na czworakach.

• Zabawy bieżne.

• Zabawy rzutne i skoczne.

Ćwiczenia porządkowe

• Ustawianie się w kolumnie pojedynczej, w szeregu i w kolumnie dwójkowej.

• Krycie i równanie.

• Rytmiczny marsz w miejscu z głośnym liczeniem i klaskaniem.

Współdziałanie w grupie jest ważne, ponieważ nie możemy wszystkiego robić sami. Dzięki współdziałaniu można wykonać zadanie lub zrealizować cel. Podajemy przykłady współdziałania (gra w piłkę nożną, gra w hokeja). Praktycznie organizujemy wspólną pracę nad wykonaniem makiety, nad dekoracją sali, nad przygotowaniem wycieczki itp. Fundamentami współdziałania są: zgodność, rozwaga, odpowiedzialność za wykonywaną część dzieła, życzliwość wobec członków zespołu.

• Cierpliwość w dochodzeniu do celu i w kontaktach z innymi rozumiana jako:

—cierpliwe czekanie na swoją kolejkę; na nagrodę;

—cierpliwe doprowadzanie do końca wykonywanego zadania;

—cierpliwe wykonywanie żmudnej czynności;

—cierpliwe wysłuchanie słów innych.

Stosowanie poznanych zasad

• Poszanowanie godności każdej osoby ludzkiej i wyrażanie jej w sposób werbalny i niewerbalny.

• Uwzględnianie dobra innych osób.

• Wchodzenie w relacje z rówieśnikami, nauczycielami, z jednoczesnym poszanowaniem tego, co jest wartością dla innych
i dla dziecka.

• Przestrzeganie norm obowiązujących we wspólnotach (rodzina, klasa, szkoła).

• Naśladowanie pozytywnych zachowań bohaterów tekstów literackich i filmów.

• Uczciwe postępowanie wobec innych dzieci i nauczycieli, trenerów; mówienie prawdy, unikanie kłamstw.

• Zgodna współpraca w zespole koleżeńskim.